

TOWARZYSTWO POLSKA
SZTUKA STOSOWANA
W KRAKOWIE. ROK 1904.

III. SPRAWOZDANIE.

Biblioteka Jagiellońska

1003122035

TOWARZYSTWO »POLSKA SZTUKA
STOSOWANA« W KRAKOWIE. R. 1904.
III. SPRAWOZDANIE.

62193

7

3(1904)

SPRAWOZDANIE OGÓLNE.

Trzeci rok istnienia. Lokal własny przy ul. Wolskiej l. 14. Kancelarya i zbiory. Kancelarya otwarta od 10 do 1-ej i od 3 do 5-ej. Sekretarz urzęduje od 11 do 1-ej. O tej porze można zwiedzać i kopiować zbiory, o każdej innej, za zawiadomieniem sekretarza. Wstęp wolny.

Posiedzenia.

Trzecie Walne Zgromadzenie członków odbyło się w sali Kopernika Uniwersytetu Jagiellońskiego dnia 13 marca 1904 r. Po przyjęciu sprawozdania za rok ubiegły, dokonano wyboru do wydziału i do komisji kontrolującej, poczem wywiązała się dyskusya w sprawie zamierzonej przez Radę miasta Krakowa reorganizacji miejskiego Muzeum techniczno-przemysłowego. Uznając, że jednym z głównych celów Muzeum powinno być popieranie rozwoju polskiego przemysłu artystycznego, uchwalono polecić Wydziałowi obmyślenie sposobu oddziaływania na Radę miasta w ten sposób, aby reorganizacya wypadła w duchu zasadniczych dążeń Towarzystwa.

Wydział odbył 3 posiedzenia, na których zajmował się załatwianiem bieżących spraw administracyjnych i rozpatrywaniem wniosków. Ze spraw uchwalonych i wykonanych najważniejszymi były: gromadzenie w dalszym ciągu materiałów z zakresu sztuki ludowej i zabytków budownictwa, ukończenie inwentaryzacji zbiorów, wydanie dwóch dalszych zeszytów »Materiałów« (IV i V-go), które rozdano członkom Towarzystwa bezpłatnie, ogłoszenie trzech konkursów i kilku odezw celem pozyskania wzorów, urządzenie wystawy drukarskiej w Krakowie, dostarczanie wzorów na meble i inne przedmioty osobom prywatnym zgłaszającym się do T-wa, dostarczanie rysunków zakładom drukarskim i wzorów tkackich warsztatom p. Antoniny Sikorskiej w Czernichowie, wydanie ozdobnych papierów listowych i seryi kart pocztowych. W sprawie reorganizacji Muzeum techniczno-przemysłowego Wydział ograniczył się do wydania nakładem Towarzystwa napisanej przez Jerzego Warchałowskiego broszury: »O sztuce stosowanej«, gdzie między innymi sprawa reorganizacji została poruszona krytycznie poraz pierwszy w prasie i przedstawiona jako rzecz niezwyklej dla społeczeństwa doniosłości. Wnioski autora dadzą się skreślić w sposób następujący: Muzeum dzisiejsze z powodu nieodpowiedniego pomieszczenia, braku myśli przewodniej w kompletowaniu zbiorów i beczynności zarządu nie spełnia swego zadania. Gruntowna jego reorganizacja, uchwalona oddawna przez Radę miasta Krakowa, jest rzeczą możliwą, ponieważ opiera się na poważnej finansowej podstawie. Przyszłe Muzeum, zgodnie ze statutem, zamiarami założyciela i duchem czasu,

za jeden z głównych swych celów powinno mieć popieranie rozwoju rękodzieł, mających charakter artystyczny. Strona techniczna równie ważna i wymagająca specjalnej opieki, powinna być jednak podporządkowana zasadzie artystycznej, prowadząc do niej jak środek do celu. Reorganizację ożywiać winien duch »polskiej sztuki stosowanej«, a siły artystyczne polskie, które od szeregu lat sprawie służą, mają być przy urządzeniu Muzeum należycie wyszukane. Inaczej będzie to marnotrawstwem, zamykaniem oczu na to, co już jest, zapoznaniem wysiłku, który mimo niesprzyjających warunków, daje jednak rezultaty.

Jakkolwiek wnioski te zostały energicznie poparte przez prasę i z uznaniem przyjęte przez część opinii, jednakowoż, jak świadczy o tem szereg faktów i przebieg obrad specjalnej komisji, wybranej w tym celu przez Radę miasta, o czem dowiadujemy się drogą prywatną, w sferach decydujących przeważać zdaje się zdanie odmienne. Przyszłemu Muzeum chcieliby nadać charakter technologiczny, wyłączający wpływy i kierownictwo artystyczne. Być może, że w ostatecznych swych wnioskach komisja rozszerzy i pogłębi swój pogląd na sprawę, pozbywając się wynikłej chyba z nieporozumienia chęci rozdzielania rzeczy nierozdzielnych, jakimi są w większości wypadków rękodzieła i sztuka; może się pozbędzie uprzedzenia do artystycznego kierunku; może zrozumie, że w uwzględnieniu tego kierunku, zwłaszcza w duchu odrębności, leży rękojmia wytrzymania konkurencji z towarem zagranicznym, że nie jest to więc rzecz zbytku, lecz pierwszorzędna sprawa ekonomiczna.

Komisyja rozpoznawcza odbyła 14 posiedzeń, na których zajmowała się redagowaniem i rozstrzygnięciem konkursów i odezów przez Wydział ogłaszanych, przyjmowaniem okazów na wystawę i wogóle oceną projektów nadsyłanych do Towarzystwa.

Sekcyi przemysłowej w tym roku nie utworzono, jak nie utworzono roku zeszłego komisji naukowej. Wogóle trzechletnie doświadczenie pokazało, że jedyną komisją mającą rację bytu jest komisya rozpoznawcza, czyli artystyczna. Wszelkie sprawy administracyjne i organizacyjne załatwiane są przez sekretarza, a coraz rzadsze zwoływanie pełnego Wydziału nie wywołuje ze strony jego członków protestu; sprawy zaś przemysłowe nie dadzą się ściśle odgraniczyć od spraw natury artystycznej, ponieważ wogóle cała działalność Towarzystwa nabiera coraz więcej realnego charakteru, wnosząc idee sztuki do różnych dziedzin przemysłu.

To co powiedziano obszernie w sprawozdaniu z r. 1903 o tych poszczególnych dziedzinach, jak o drukarstwie, tkactwie, stolarstwie i t. d., da się i dzisiaj powtórzyć. Tam, gdzie zrozumienie przez zakłady przemysłowe korzyści artystycznego kierunku jest większe, jak w drukarstwie i tkactwie, gdzie nadto wszelkie nowe prace i eksperymenta, wymagające stosunkowo niewielkiego nakładu, są łatwiejsze, tam rezultaty coraz są bardziej widoczne i pozytywne. Tam zaś, gdzie tych warunków niema, jak w budownictwie, lub gdzie są one znacznie trudniejsze, jak w stolarstwie, tam też i skutki oddziaływania artystów są znacznie mniejsze. Stąd wniosek. Potrzeba nakładów ze strony firm lub

osób prywatnych; trochę więcej odwagi, nieco ryzyka, więcej wiary w sztukę, więcej poczucia potrzeby harmonii artystycznej i ładu w zewnętrznym otoczeniu codziennego życia. Niech się znajdzie wreszcie ktoś, co nie żałując pieniędzy, da możność Towarzystwu lub poszczególnemu zdolnemu artyście urządzić dla siebie cały dom, od zewnętrznej architektury poczynając do najdrobniejszych przedmiotów użytku, a jedna taka praca szczęśliwie przeprowadzona, utoruje drogę innym, a droga ta stawać się będzie coraz łatwiejszą, tańszą, dostępniejszą. Tak poczęści zrozumiało już rzecz krakowskie Towarzystwo lekarskie, które całe wewnętrzne urządzenie własnego domu powierzyło Stanisławowi Wyspiańskiemu. Dzieło jest na ukończeniu i z pewnością przekona niebawem, czym jest sztuka prawdziwa, wprowadzona do urządzenia mieszkania.

Po trzech latach istnienia Towarzystwa, śmiało rzecz można, że nie jest ono instytucją sztucznie do życia powołaną, przeciwnie, jest wynikiem prądów, usiłowań i haseł, które domagały się ujęcia w jakieś wspólne ognisko, którego brak dawał się odczuwać dotkliwie. Słowem, zajęto stanowisko dotąd u nas niezajęte. Dziś skutki ruchu ujętego i wciąż na nowo wywoływanego przez T-wo, są wprost nieobliczalne, nie dadzą się ściśle określić, ani sprawdzić na faktach poszczególnych. Całe mnóstwo pomyslnych objawów wymyka się z pod obserwacji i nie zawsze da się związać z bezpośrednim wpływem, nie zawsze da się wyprowadzić z bezpośredniej inicjatywy T-wa. Stwierdzić jednak należy szereg faktów pocieszających, które świadczą o uznaniu dla ludzi w łonie T-wa pracujących.

P. Jan Bukowski, art.-malarz, zostaje zaproszony przez drukarnię Uniwersytetu Jagiellońskiego na stałego artystycznego kierownika zakładu; p. Jan Szczepkowski, art.-rzeźbiarz — do współpracownictwa w fabryce kafli Niedzwiedzkiego w Dębnikach; p. Karol Tichy, art.-malarz, zostaje powołany do Warszawy na profesora Szkoły Sztuk Pięknych, gdzie wywołuje ruch w kierunku T-wa, wypożyczając nawet na czas jakiś część zbiorów z Krakowa; drugi członek Wydziału, również art.-malarz, otrzymuje świeżo zaproszenie do prowadzenia w tejże szkole specjalnego kursu sztuki stosowanej.

Ruch się szerzy coraz bardziej, artyści coraz więcej garną się do przemysłu artystycznego, powstają pomysły i dzieła pełne talentu, czasem zasługa nawet niesłusznie może spada na Towarzystwo. Z drugiej jednak strony, szerzy się tandeta, obficie zasilana motywami swojskimi, w ohydny sposób wyzyskiwanymi przez mnożące się zaścępy bezdarnych »artystów« i »artystek«; szerzy się bezmyślne naśladownictwo, przyjmowanie jedynie hasła i idei w zupełnym zapoznaniu decydującej roli talentu i pracy. I za to wszystko znów najniesłuszniej w świecie czyni się odpowiedzialnem Towarzystwo.

Trochę czasu, trochę jeszcze cierpliwości. Dopiero wówczas można będzie należycie ocenić wpływ i działalność T-wa, gdy lepsze warunki materialne pozwolą mu przeprowadzić zasadnicze swe dążenia z całą swobodą. A dążenia te, w jakiegokolwiek praktycznej wyrażają się postaci, zawsze mają za cel nietylko otoczenie artystów bogatą atmosferą motywów rodzimych z pozostawieniem

zupelnej swobody artystycznego ich zużytkowania, lecz idą dalej ku stworzeniu najlepszych warunków swobodnego rozwoju polskiej twórczości, nie krępowanej niczem, kierowanej wyłącznie siłą i odrębnością talentu, indywidualnością artysty.

Konkursy.

W przeciągu ubiegłego roku ogłoszono 3 konkursy.

1. Konkurs na odznakę dla uczestników kongresu Maryańskiego we Lwowie. Nagroda 150 kor. Nadesłano 22 prace. Ponieważ żadna z nich nie odpowiadała w zupełności warunkom konkursu, który wymagał aby projekt przedstawiał emblemat 50-lecia ogłoszenia dogmatu Niepokalanego Poczęcia Najśw. Maryi Panny — uznano konkurs za nieudany, przesyłając komitetowi Maryańskiemu za zgodą autorów, z propozycją nabycia dwie względnie najbardziej odpowiednie prace, oznaczone godłami: »husarze« i »spinka«.

2. Konkurs na znak drukarski dla T-wa Szkoły Ludowej. Nadesłano 39 prac. Nagrodę 100 koron przyznano pracy pod godłem: »P. S. S.«, niewymienionego autora, który się zrzekł nagrody na rzecz T-wa polskiej sztuki stosowanej. Nadto wyróżniono pracę, nadesłaną bez godła, a wyobrażającą książkę w ornamentacyi kwiatów i kłosów.

3. Konkurs na projekt urządzenia gabinetu męskiego. Nagroda 900 kor. (Konkurs z funduszków własnych T-wa). Jeszcze nie rozstrzygnięty.

Odezwa ogłoszona w roku zeszłym celem zakupu

projektów na a) stół i stołek do jadalni i b) kanapę i fotel do pokoju bawialnego, nie dała pomyslnego rezultatu.

Drogą ściślejszych konkursów i odezwoz pozyskano: projekty kart pocztowych (wydanych następnie nakładem T-wa) pp. Kazimierza Brzozowskiego, Eliny Dąbrowskiej, Anny Gramatykówny, hr. Anny Szeptyckiej i Edwarda Trojanowskiego, projekt papieru listowego Eliny Dąbrowskiej, projekt okładki do V-go zeszytu »Materyałów« Eugeniusza Dąbrowy, projekt afisza wystawy drukarskiej Edwarda Trojanowskiego i szereg rysunków do katalogu wystawy drukarskiej pp. prof. Teodora Axentowiczà, Jana Bukowskiego, Eugeniusza Dąbrowy, Stanisława Dębickiego, prof. Józefa Mehoffera, Antoniego Procajłowicza, Tadeusza Rychtera, prof. Jana Stanisławskiego, Edwarda Trojanowskiego, Henryka Uziembły, Jerzego Warchałowskiego i Wojciecha Weissa.

Wydawnictwa.

Dalszy ciąg »Materyałów«, wychodzących pod redakcją Edwarda Trojanowskiego i Jerzego Warchałowskiego. Zeszyt IV ukazał się w sierpniu ubiegłego roku. Okładka Henryka Uziembły (linoleoryt drukarni Władysława Teodorczuka w Krakowie). Treść 7-miu plansz: wycinanka (Kurpie, gub. łomżyńska), kościół zburzony r. 1901 w Kamienicy pod Bielskiem na Śląsku austriackim (rysunek Józefa Czajkowskiego), kościół w Komorowicach pod Białą (zdjęcia Leona Rzeszowskiego), malowania ścienne i piec w Bronowicach Dużych pod Krakowem (z natury odmalował Józef Czajkowski), pisanki (gub. siedlecka, łomżyńska, lubelska,

grodzieńska, kopie Jadwigi Dynowskiej i Maryi Papieskiej). Zeszyt V ukazał się w grudniu tegoż roku. Okładka Eugeniusza Dąbrowy. Treść 7-miu plansz: wycinanka z okolic Warszawy, dom we wsi Łaszczyn, gub. warszawskiej, kapliczki z Podhala (zdjęcia p. Bronisławy Kondratowiczowej); z Zakopanego i okolic: łyżnik (ze zbiorów dra Adolfa Sternschussa), stół (ze zbiorów Zygmunta Gnatowskiego, odmalował Kazimierz Brzozowski) i ślady malowania na odrzwiach (odmalował Jerzy Warchałowski); wycinanki z Łowickiego (robota Antoniego Fałowskiego, dar p. Rutkowskiej), ozdoby wyciskane na dyszlach w pow. krakowskim (zebrał dr. Stanisław Goliński), wycinanka z Łowickiego (dar p. Niemirowskiego) i skrzynia z Łowicza (odmalował Jerzy Warchałowski). Obydwa zeszyty odbite w drukarni W. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, litografie barwne wykonane w zakładzie A. Pruszyńskiego w Krakowie, cynkotypie — u Angerera w Wiedniu, klisze trójbarwne — u Husnika w Pradze. Cena każdego zeszytu 3 kor., albo 1 rb. 50 kop. Członkowie Towarzystwa z r. 1904 otrzymali obydwie zeszyty bezpłatnie.

Przy omawianiu tego wydawnictwa nasuwają się uwagi skreślone już w sprawozdaniu zeszłorocznym, a mianowicie: ze względu na ogromne koszty nakładu, których obniżyć nie podobna bez ujemy dla strony artystycznej, wydawnictwo to, by się utrzymać, wymaga o wiele większego poparcia. Pod względem formy — typ zgoła odrębny, nie spotykany ani u nas, ani za granicą, pod względem treści — dokument zanikającej sztuki ludowej, stanie się ono z czasem dziełem najbardziej poszukiwanem i cennem.

Zrozumienie tego już dzisiaj przez publiczność, prasę i księgarnie ułatwiłoby i przyspieszyło pracę wydawniczą Towarzystwa; co więcej, nie wahamy się powiedzieć, jest to warunkiem wprost niezbędnym dla dalszej jego egzystencji.

Oprócz zeszytów wydało T-wo: broszurę »O sztuce stosowanej«, napisaną przez Jerzego Warchałowskiego (treść: Sztuka stosowana. Zakopane. Tow. »Polska sztuka stosowana« w Krakowie. Sztuka ludowa. Strona techniczna. Za granicą. Reorganizacja krakowskiego Muzeum techniczno-przemysłowego). Dalej wydane zostały: sprawozdanie za r. 1903; bilet roczny członków na r. 1905, podług rysunku Jana Bukowskiego; papiery listowe, podług rysunku Eliny Dąbrowskiej; serya kart pocztowych (patrz str. 10); afisz wystawy drukarskiej, podług rysunku Edwarda Trojanowskiego, wreszcie bogato ozdobiony pamiętnik wystawy drukarskiej (patrz str. 10), zawierający wstęp, kalendarz, ogłoszenia i katalog wystawy. Wydawnictwa T-wa znajdują się w handlu księgarskim. Cena zeszytu »Materiałów« 3 kor.; broszury »O sztuce stosowanej« 80 hal.; papieru listowego 2 i 4 kor.; seryi kart pocztowych 1 kor. 60 hal.; pamiętnika p. t. »Wystawa drukarska w Krakowie 1904« 1 kor. W roku 1905 Towarzystwo zamierza wydać zeszyt z kompozycjami i reprodukcjami okazów już wykonanych, z zakresu budownictwa, stolarstwa, tkactwa, drukarstwa.

Wystawa drukarska.

Czwartą z rzędu wystawę poświęcono drukarstwu. Urządzono ją w dawnym pałacyku hr. Czapskich przy

ul. Wolskiej w Krakowie, zajmując klatkę schodową, przed-sionek i 4 sale na I piętrze. Jednocześnie Muzeum Narodowe wystawiło na parterze w dwóch salach kolekcję dawnych druków polskich. Wystawę otwarto dnia 24 grudnia 1904 r. na przeciąg 6 tygodni. Ze strony Towarzystwa urzędzeniem jej zajęli się pp. Jan Bukowski, Edward Trojanowski i Jerzy Warchałowski. Przyjmowała zaś okazy na wystawę komisya rozpoznawcza T-wa, uzupełniona przez drukarzy pp. Waclawa Anczyca, N. Telca i Wł. Teodorczuka.

Organizatorzy wystawy wyszli z założenia, że drukarstwo jest w pierwszym rzędzie przemysłem artystycznym. Takie stanowisko zapewnić mu może przede wszystkim zrozumienie przez drukarzy i wydawców, że poza techniką drukarską, którą doskonalić należy (składanie, odbijanie, czystość druku, dokładność odbić wielobarwnych i t. d.), istnieje jeszcze specjalna artystyczna umiejętność, która wymaga powołania i zużytkowania specjalnych talentów. Artystyczny układ całości, umiejętne posługiwanie się zadrukowanymi płaszczyznami, zrozumienie stosunku ciemnych plam druku do jasnego tła papieru, umiejętny wybór czcionek, ich kombinowanie, unikanie czcionek dziwacznych, lub zgoła nieczytelnych, odpowiedni dobór papieru; a dalej, wprowadzenie artystycznie związanych, zrosniętych niejako z drukiem ozdób, winięt i inicjałów, artystycznych okładek, ze smakiem ułożonych tytułów — wszystko to zagadnienia drukarskie, które rozwiązać może jedynie artysta. Może nim być malarz, rozumiejący technikę drukarską i odczuwający istotę drukarskiego piękna; o ile zaś chodzi o układ całości, o umiejętnie posługiwanie się artystycznym mate-

ryałem i czcionkami, może nim być zecer, artysta w swoim fachu. Wystawa wykazuje, że u nas dopiero objęcie strony artystycznej w drukarstwie przez malarzy, pchnęło ten przemysł na właściwe tory i wróży mu świetny rozwój.

W wystawie wzięły udział następujące firmy: drukarnie krakowskie W. L. Anczyca i Sp., »Czasu«, Literacka, Narodowa (N. Telca), Wład. Teodorczuka (A. Ripper), Uniwersytetu Jagiellońskiego; z Warszawy: drukarnia Piotra Laskauera i Sp. i zecer Leonard Pietruszewski, nadto drukarnia Feliksa Westa z Brodów; firmy wydawnicze: Gebethner i Wolff, M. Borkowski, Księgarnia Naukowa, Stefan Demby, Chimera (Zenon Przesmycki) z Warszawy; G. Gebethner i Ska, Spółka Wydawnicza Polska, S. A. Krzyżanowski (nuty), Towarzystwo »Polska Sztuka Stosowana« z Krakowa; H. Altenberg ze Lwowa, Dr. J. Marchlewski i Ska z Monachium, Antoni Potocki (»Sztuka« i »La Pologne contemporaine«) z Paryża; nadto wystawiono wychodzące dawniej w Krakowie »Życie«, a również udział wziął i zakład litograficzny A. Pruszyńskiego w Krakowie.

Następujący artyści wystawili projekty drukarskie, książki i inne wydawnictwa przez siebie ozdobione lub po drukarsku ułożone: Kazimierz Brzozowski (Zakopane), Jan Bukowski (Kraków), Eugeniusz Dąbrowski (Kraków), Elina Dąbrowska (Szczawnica), Stanisław Dębicki (Lwów), Karol Frycz (Kraków), Anna Gramatykówna (Kraków), Józef Mehoffer (Kraków), Antoni Procajłowicz (Kraków), Kazimierz Purzycki (Warszawa), Konstanty Kietlicz-Rayski (Lublin), Edward Trojanowski (Kraków), Henryk Uziembło (Kraków) i Stanisław Wyspiański (Kraków).

Mimo, że nie wszyscy wydawcy polscy byli reprezentowani, to jednak wskutek znacznej ilości książek, wystawionych przez drukarzy i artystów, można było mieć dość dokładne wyobrażenie o współczesnem drukarstwie polskiem. W celach porównawczych urządzono dział obcych druków, pochodzących przeważnie z księgozbioru Feliksa Jasińskiego w Krakowie, a mianowicie, wystawiono wydawnictwa amerykańskie, angielskie, belgijskie, chińskie, francuskie, holenderskie, hiszpańskie, japońskie, niemieckie, rosyjskie, skandynawskie, włoskie.

Urządzenie wystawy i rozmieszczenie okazów, przedstawiało znaczne trudności ze względów estetycznych. Książki, albumy i rysunki, przedstawiając wielką masę białego papieru, są złym materiałem dekoracyjnym. A chodziło nie jedynie o nagromadzenie choćby najpiękniejszych książek, lecz o urządzenie wystawy tak, aby całość czyniła estetyczne wrażenie. W tym celu umieszczono książki w oszklonych płytkich szafkach z pulpami, z drzewa pomalowanego na jasno-szary kolor. Szafki te, niby boazerya, biegły wzdłuż ścian, które obito do znacznej wysokości materyą ciemno czerwonego koloru, przeglądającą przez ażurowe ozdoby szafek. Tego samego koloru portyery. W ten sposób osiągnięto wrażenie jednolitości i spokoju. Książki nie ginęły w architekturze szafek, a z drugiej strony w obramieniu szarego i ciemno-czerwonego koloru nie wrywały się zbyt białą zimną plamą, jakby to być mogło, gdyby nie miały odpowiedniego tła.

Katalog wystawy został omówiony na str. 10.

Afisz podług rysunku Edwarda Trojanowskiego odbito w drukarni Wł. Teodorczuka.

Nie tu miejsce na szczegółową ocenę wystawionych okazów, zaznaczyć jednak trzeba, że wystawa cel swój osiągnęła tak, jak to skreślono we wstępie do katalogu: przedstawiając stopień artyzmu we współczesnem drukarstwie polskiem, uwydatniła dążenie do nadania mu odrębnego charakteru, dała przegląd artystycznego stosowania motywów swojskich — zaznajomiła z obecnym stanem techniki drukarskiej.

Na zaznaczający się wyraźnie odrębny charakter polskiego drukarstwa, jak się pokazało, składa się indywidualizm szeregu polskich artystów z jednej strony i ożywczy wpływ motywów swojskich z drugiej.

Jakkolwiek wystawa wypadła na ogół dodatnio, wykazując znaczną ilość książek drukowanych i ozdobionych artystycznie, to jednak sprawę sztuki w naszym drukarstwie za załatwioną uważać nie można. Nie wszystko co się drukuje przysłano na wystawę, a z tego co przysłano, komisya wybrała zaledwie jedną trzecią część. Co dzień, co krok spotyka się książki, które są wyrazem najgorszego smaku, najwyższego niedbalstwa. Nie można powiedzieć, aby nie starano się u nas o ozdobienie książki. Przeciwnie. Żąda tego publiczność, a więc się zdobi, ale jak? Bezmyślne, pozbawione smaku i miary nadużywanie ozdób drukarskich, towaru fabrykowanego na metry i rozwożonego po naszych drukarniach przez niemieckich rajzenderów, przeładowywanie temi »ozdobami« książek i tworzenie kombinacyj wprost potwornych spotyka się jeszcze nieraz.

Kogo więc nie stać na oryginalne rysunki, zastosowane do książki i druku, temu zalecić można jaknajusilniej, aby się wyrzekł bezmyślnych ozdób jakie ma pod ręką: kwiatka, ptaszka, żabki, wykrętasów i innych figielków, by natomiast dbał o piękny układ kolumny druku, odpowiedni margines, harmonijne rozmieszczenie tytułów; aby zrozumiał, że jasne tło papieru, ciemne plamy druku, krój i wyraz czcionek — to wszystko materiał, który się da i powinno artystycznie wyzyskać. Ale i ten najprostszy sposób »zdobienia« książki wymaga dobrego smaku, wymaga specjalnego talentu, wymaga pracy.

Pragnąc zachęcić do dalszych wysiłków wybitnych działaczy na polu drukarstwa i zaznaczyć swoją solidarność z przemysłem drukarskim, Towarzystwo wyjednało od Ministerstwa Handlu 3 medale srebrne i 6 brązowych dla wystawców, a od Wydziału Krajowego nagrody pieniężne dla pracowników drukarskich. Omówienie wyniku sądu, który odbył się już w r. 1905, odkładamy do przyszłego sprawozdania.

Zbiory, biblioteka, dary.

Inwentaryzację zbiorów ukończono. Obejmuje ona tysiąc kilkaset okazów, przechowywanych przeważnie w tekach, szafach, skrzyniach. Zbiory te bezwarunkowo zasługują na stałe wystawienie, przynajmniej częściowo. Na to niestety nie pozwala jeszcze zbyt szczupły lokal T-wa.

W roku ubiegłym najwięcej przybyło okazów z zakresu budownictwa. Są to rysunki i fotografie kościołków

drewnianych, dworów, dworków i innych budynków, których zgromadzeniem zajęło się T-wo z okazji urządzanej w Warszawie wystawy »Dworu Polskiego« w salonie Krywulta.

Biblioteka Towarzystwa stopniowo się powiększa. Poza szeregiem wydawnictw z zakresu sztuki ludowej i budownictwa w Polsce, otrzymuje T-wo tytułem wymiany szereg czasopism polskich i obcych jak: »Lud«, »Wiśła«, »Architekt«, »Światowid«, »Ubiory ludu polskiego«, »Sztuka«, »Poradnik graficzny«, »Decorative Kunst«, »The Studio«, »Volkskunst und Volkskunde«, »Zeitschrift für Oesterreichische Volkskunde«, wreszcie katalogi i wydawnictwa Muzeum Narodowego w Krakowie i Muzeum Norweskiego w Sztokholmie.

Do powiększenia zbiorów T-wa przyczyniły się w roku ubiegłym następujące osoby: Dr. Andrzej Berezowski, Kazimierz Brzozowski, M. Butrymówna, Czuprykowski, Jadwiga Cichińska, Jadwiga Dobiecka, Alina Glassowa, dr. Stanisław Goliński, Aniela Grayberówna, Jan Heurich, Helena Jeremi, Stanisław Jundziłł, Stanisław Kamocki, Marya Kosińska, Antoni Kozakiewicz, Eugenia Kryńska, ks. Antoni Macoszek, Franciszek Mączyński, Moskalewski, Antonina Natansonówna, Marya Papiéska, J. Protaszowicz, Br. Rogowski, Stanisław Rutkowski, Leon Rzeszowski, J. Trzebiński, Jerzy Warchałowski, Maryanna Wykówna i Michał Wyszyński.

Firma W. L. Anczyca i Sp. wydrukowała bezinteresownie katalog wystawy drukarskiej. Drukarnia Władysława Teodorczuka (A. Ripper) odbiła również bezinteresownie afisz.

Wszystkim wymienionym ofiarodawcom, jak również korespondentom Towarzystwa, którzy bezinteresownie jednali członków i nie szczędzili trudów w wykonywaniu różnych zleceń T-wa, w szczególności zaś pp. Maryi Dynowskiej, Antoninie Natansonównie, Eugenii Kryńskiej i Zygmuntovi Trojanowskiemu wyraża Wydział najgorętsze podziękowanie.

Prezes:

Prof. Karol Potkański.

Sekretarz, członek Wydziału.

Jerzy Warchałowski.

ZAMKNIĘCIE RACHUN

PRZYCHÓD.

	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kor.	hal.
1.	Pozostałość z roku 1903	6186	78
2.	Wkładki członków zwyczajnych .	2325	13
3.	Wydawnictwa (zeszyty »Materya- łów«, papier listowy, karty ko- respondencyjne)	2543	88
4.	Rozmaite: sprzedaż kilimów, od- setki i prowizye za sprzedaż .	1819	46
5.	Zwroty i zaliczki	570	98
	Przychód	13446	23

Kraków, dnia 3 marca 1905.

Dr. Stanisław Goliński Skarbnik.

KÓW ZA ROK 1904.

ROZCHÓD.

	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kor.	hal.
6.	Koszta administracyi, lokal, opał, światło, usługa i koszta biurowe	2497	86
7.	Zakupione przedmioty do zbiorów	361	96
8.	Wydawnictwa (zeszyty »Materiałów«, papier listowy, karty korespondencyjne)	5131	38
9.	Wystawa drukarska	733	37
10.	Studia i zaliczki	1096	76
11.	Rozmaite: kilimy, meble, wynagrodzenie autorów za wzory . . .	1615	71
	Rozchód	11437	04
	Pozostałość na r. 1905	2009	19
		13446	23

Zgodnie z książkami i stanem kasy.

Stwierdzają:

Wacław Anczyc Franciszek Moskwa Władysław Turcki.

CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA.

ILOŚĆ CZŁONKÓW

Członek honorowy	1
Członków założycieli	17
Członków zwyczajnych	334
<u>Razem</u>	<u>352</u>

WYDZIAŁ

Prof. Dr. Karol Potkański, prezes
Feliks Jasiński, wiceprezes ¹⁾
Dr. Stanisław Goliński, skarbnik
Jerzy Warchałowski ²⁾
Jan Bukowski
Józef Czajkowski

¹⁾ P. Feliks Jasiński z powodu nawału innych zajęć zrzekł się w ciągu roku godności wiceprezesa i członka Wydziału. Wiceprezesa nie obierano. Do Wydziału zaś na jego miejsce zaproszono p. Tadeusza Rychtera.

²⁾ Wybrany na sekretarza T-wa p. Jerzy Warchałowski zrzekł się tej godności z powodu wyjazdu na czas dłuższy. Obowiązki sekretarza pełnili kolejno pp. Jan Bukowski, Eugeniusz Dąbrowa, Edward Trojanowski, a po powrocie Jerzy Warchałowski.

Eugeniusz Dąbrowa-Dąbrowski
Stanisław Kamocki
Dr. Feliks Kopera
Franciszek Mączyński
Prof. Józef Mehoffer
Prof. Dr. Jerzy hr. Mycielski
Antoni Procajłowicz
Br. Ludwik Puszet
Prof. Jan Stanisławski
Jan Szczepkowski
Edward Trojanowski
Seweryn Udziela
Henryk Uziembło
Kasper Żelechowski.

KOMISYA KONTROLUJĄCA

Członkowie:

Wacław Anczyc
Dr. Artur Benis
Władysław Turcki

Zastępcy:

Dr. Zygmunt Balicki
Franciszek Moskwa.

KOMISYA ROZPOZNAWCZA

Jan Bukowski
Józef Czajkowski
Eugeniusz Dąbrowa Dąbrowski
Stanisław Kamocki
Franciszek Mączyński
Prof. Józef Mehoffer
Antoni Procajłowicz

Br. Ludwik Puszet
Prof. Jan Stanisławski
Jan Szczepkowski
Edward Trojanowski
Henryk Uziembło
Jerzy Warchałowski
Kasper Żelechowski.

CZŁONEK HONOROWY

Stanisław Witkiewicz, Zakopane.

CZŁONKOWIE ZAŁOŻYCIELE ¹⁾

Prof. Dr. Ignacy Baranowski, Warszawa
Jadwiga Bersohn, Leszno, gub. warszawska
Emilia Bloch, Warszawa
† Jan Bloch, Warszawa
Bolesław Karnkowski, Ciecuiów, gub. kaliska
Janina Kostanecka, Kraków
Prof. Dr. Kazimierz Kostanecki, Kraków
Ordynat Adam hr. Krasiński, Warszawa
Baron Leopold Kronenberg, Warszawa
Wincenty Lutosławski, Kraków
Antonina Natanson, Warszawa
Henryk Radziszewski, Warszawa
Stanisław Rotwand, Warszawa
Baronowa Marya Taube, Paryż
Antoni Wieczorek, Białystok
Julia Wiemanowa, Warszawa
Hr. Władysław Zamoyski. Zakopane

CZŁONKOWIE KORESPONDENCI

Alfred Altenberg, Lwów
Andrzej Berezowski, w. Kurzęca, g. podolska
Kazimierz Brzozowski, Zakopane
Wiktorya Dąbska, Piatynówka, g. kijowska

¹⁾ Przystąpili r. 1901—1903.

Marya Dynowska, Warszawa
Jan Kossobudzki, Włocławek, g. warszawska
Eugenia Kryńska, Warszawa
Kazimierz Mierzanowski, Biżyn, g. radomska
Bolesław Morzycki, Berlin
Antonina Natanson, Warszawa
Zygmunt Trojanowski, Warszawa

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

Abakanowiczówna Zofia, Warszawa
Altenberg Alfred, Lwów
Anczyc Wacław, Kraków
Apoznańska Zofia, Schodnica

Balicki Zygmunt dr., Kraków
Baranowicz Tadeusz, Petersburg
Benis Artur dr., Kraków
Benni Karol dr., Warszawa
Berezowski Andrzej dr., Kurzęca, g.
podolska

Berezowski Konrad, Odesa
Bersohn Mathias, Warszawa
Bersohn Jadwiga, Warszawa
Bieńkowski Piotr prof., Kraków
Bisier Kazimierz, Warszawa
Bobińska Zofia, Popówka, g. kijowska
Boznańska Olga, Paryż
Böhm Seweryn, Kraków
Brauman, Ćwirko i Sp., Warszawa
Bromski Ignacy ks., Krzepice, gub.
piotrkowska
Brun Stanisław Gustaw, Warszawa

Brzega Wojciech, Zakopane
Brzeziński Adam dr., Lublin
Brzozowski Kazimierz, Zakopane
Brzozowski Władysław dr., Kłobucko,
g. piotrkowska
Buczyński Tomasz, Ciężkowice, gub.
piotrkowska
Bujakowa Ewa, Kraków
Bukowski Jan, Kraków
Byczewski Józef, Dubochin, g. war-
szawska
Bydłowski Aleksander, Nowosiółka,
g. piotrkowska

Chamiec Ksawery, Warszawa
Chodorowski Korczak Bruno ks.,
Będzin, g. piotrkowska
Chojcka Ksawera, Warszawa
Chrzanowski Bernard, Poznań
Czacki Feliks hr., Warszawa
Czajkowski Józef, Kraków
Czarnowska Aniela, Kraków
Czerwińska Marya, Schodnica
Cybulski Łada Adam, Lwów

Daszyńska Marya, Kraków
 Dąbczyński Antoni, Koło, g. kaliska
 Dąbrowa Dąbrowski Eugeniusz, Kraków
 Dąbska Wiktorya, Piatynówka, gub. kijowska
 Dejke Karol, Warszawa
 Dębicka, Lwów
 Dębicki Stanisław, Lwów
 Dmowski Roman, Kraków
 Dobrowolski Nałęcz Marcei, Kraków
 Drochocki Mieczysław, Kraków
 Drukarnia Uniwersytecka, Kraków
 Drzewiecki Henryk, Warszawa
 Dunin Teodor dr., Warszawa
 Dworzaczek Ignacy, Warszawa
 Dydyński Ludwik dr., Warszawa
 Dynowska Hemilda, Berdyczów, gub. kijowska
 Dynowska Helena, Istalsno, gub. witebska
 Dynowska Jadwiga, Warszawa
 Dynowska Marya, Warszawa
 Dziewulski Stefan, Warszawa

 Ekielski Władysław prof., Kraków
 Eliasz Radzlkowski Stanisław dr., Lwów

 Fijałkowski Aleksander ks., Zamość, g. lubelska
 Frąckiewicz Tadeusz, Warszawa
 Frąckiewicz Władysław, Warszawa
 Freudenreich Czesław, Koło, g. kaliska

Gajdamowicz Ryszard, Warszawa
 Garbolewski Jan, Warszawa
 Garszyński Józef, Warszawa
 Geppert Józefa, Kraków
 Glass Jakób, Warszawa
 Gnoiński Ksawery, Warszawa
 Goliński Stanisław dr., Kraków
 Gołkowski Ignacy ks., Parczew, g. siedlecka
 Gosławski Józef, Baku, Kaukaz
 Górski Konstanty dr., Kraków
 Grabowski Leon, Warszawa
 Grocholski Ludgard hr., Odesa
 Grodziecki Bolesław, Warszawa

 Hassewicz Stanisław, Warszawa
 Heggenberger Jacek, Kraków
 Heiman Jakób, Rudniki, gub. warszawska
 Heincel-Hohenfels Marya br., Łagiewniki pod Łodzią
 Hempel Stefan, Warszawa
 Hendel Zygmunt, Lwów
 Hennig de Michaelis, Warszawa
 Henrich Jan, Warszawa
 Higersberger Józef, Warszawa
 Hirsberg Franciszek, Łódź
 Hoff Janina, Wisła, Śląsk Austr.
 Hojnacka Konstancya, Lwów
 Horochowa Amelia, Stawiszcz, gub. kijowska
 Hryniewiecki Jan dr., Mielnica

 »Illustracya Polska«, Kraków
 Iwański August, Warszawa

Jackowska Marya, Warszawa
Jakubowska Helena, Warszawa
Janiszewski Tomasz dr., Zakopane
Jankowski Leon, Dobrzelin, g. warszawska
Jankowski Leon, Sanniki, gub. warszawska
Jaroński Floryan, Kielce
Jasiński Feliks, Kraków
Jasiński Zdzisław, Warszawa
Jenicz Ludwik, Antonówka, g. kijowska
Jenicz Wiktor, Kluki, g. kijowska
Józefowicz Michał, Warszawa

Kaden Gustaw, Kraków
Kamocki Stanisław, Kraków
Karłowiczowa Irena, Warszawa
Karnkowski Bolesław, Ciecuiów, g. kaliska
Karwacka Michalina, Warszawa
Kempner Gabriel, Warszawa
Kenigowska Alfonsa, Warszawa
Kernbaum Aleksander, Zgierz, gub. piotrkowska
Kloss Wacław, Warszawa
Kohn Wincenty, Warszawa
Kłokocki Stanisław, Petersburg
Koło Artystek Polskich, Kraków
Kołodziejska Marya, Warszawa
Kółko Artystyczne, Warszawa
Komendziński Jan Franciszek, Zakopane
Kondratowiczowa Bronisława, Kopalnia Saturn, g. piotrkowska
Konic Józef dr., Łódź

Kopera Feliks dr., Kraków
Korzeniowski Józef, Lwów
Kossobudzki Jan, Włocławek, g. warszawska
Kotarbińska Lucyna, Kraków
Kowalski Jan, Warszawa
Kowalski Józef, Koło, g. kaliska
Kowalski Paweł, Kuźniczka, gub. piotrkowska
Kozłowska Jadwiga, Warszawa
Kramsztykowa Helena, Warszawa
Kramsztykówna Zofia, Warszawa
Krasowska Helena, Kraków
Krasowska Teresa, Kraków
Krassowski Władysław, Warszawa
Kraskowska Janina, Włocławek
Krausharówna Zuzanna, Warszawa
Krieger Amalia, Kraków
Kruszczyńska Katarzyna, Warszawa
Kryńska Eugenia, Warszawa
Kryński Stefan, Warszawa
Kryński Włodzimierz, Warszawa
Krzycka Marya, Warszawa
Krzeczkowska Celina, Odesa
Krzyżanowski Czesław, Warszawa
Kuczyński Karol, Warszawa
Kurnatowska Marya, Warszawa

Lalewicz Maryan, Petersburg
Lanckoroński Karol hr., Wiedeń
Landau Zofia, Warszawa
Lech Tadeusz, Warszawa
Lepszy Leonard, Kraków
Leszczyński Stanisław, Warszawa
Limczyński Stanisław, Warszawa

Lipkowska Katarzyna, Horodnica, g.
kijowska

Lisowska Marya, Humań, g. kijowska

Lisowski Zygmunt, Kraków

Lutosławska Marya, Drozdowo, g.
łomżyńska

Lutosławski Maryan, Warszawa

Łabęcki Józef, Warszawa

Łagodziński Emilian, Warszawa

Łapiński Teodor, Warszawa

Łopaciński Jan, Lublin

Łoskiewiczowa Janina, Petersburg

Łypacewicz Wacław, Warszawa

Madeyski Antoni, Rzym

Makarewicz Juliusz, Kraków

Małewski Bronisław dr., Nałęczów,
g. lubelska

Malsburg Karol prof., Czernichów
pod Krakowem

Małuja Adela, Podole

Mankielewicz Michał, Warszawa

Mars Zygmunt, Limanowa, Galicya

Matarzewski Leonard, Zakopane

Mączyńska Stanisława, Kraków

Mączyński Franciszek, Kraków

Mehoffer Józef prof., Kraków

Meier Jerzy, Warszawa

Méyet Leopold, Warszawa

Michałowski Józef dr., Kraków

Michałowski Tomasz, Kosoucy, g.
podolska

Mierzanowski Kazimierz, Bliżyn, g.
radomska

Mieszkowska Aniela, Kaleń, gub.
piotrkowska

Mikulski Józef, Kraków

Miłobędzki T., Warszawa

Młynarska Anna, Warszawa

Młynarski Emil, Warszawa

Morzycki Bolesław, Berlin

Morzycki Witold, Petersburg

Morzycki Ziemowit, Zakopane

Moskwa Franciszek, Kraków

Mroczkowski Ignacy, Warszawa

Mrozowski Jan, Warszawa

Mrozowski Józef, Wołogda

Muszyński Jan, Warszawa

Mycielski Jerzy hr. prof. dr., Kraków

Mycielska Marya hr., Poniec, W. Ks.
Poznańskie

Napieralski Adam, Bytom

Natanson Amelia, Warszawa

Natanson Bronisława, Warszawa

Natanson Jadwiga, Kraków

Natanson Julia, Sanniki, gub. war-
szawska

Natanson Leonia, Warszawa

Natanson Stanisław, Warszawa

Natanson Stefan, Kraków

Natanson Zofia, Warszawa

Nepros Edward, Warszawa

Niemczynowski Władysław, Kalwarya

Niewiadomski Eligiusz, Warszawa

Nitsz Kazimierz prof., Kraków

Noakowski Stanisław, Moskwa

Nowakowski Mikołaj, Kraków

Nowca Władysław, Dobrzyń, g. płocka

Obrębowicz, Warszawa
 Oderfeld Adam, Warszawa
 Odrzywolski Sławomir prof., Kraków
 Olszewska Bronisława, Petersburg
 Olszewska Cecylia, Petersburg
 Olszewski Antoni, Petersburg
 Ościk Leon ks., Krzepice, g. piotr-
 kowska
 Osiński Maryan, Lwów
 Osmanowicz Józef, Warszawa
 Ostrowska Walentyna, Koło, g. ka-
 liska
 Osuchowski Adam, Warszawa
 Osuchowski Antoni, Warszawa
 Otfłnowski Wojciech, Salanów, g.
 podolska

Pagaczewski Julian, Kraków
 Papiński Leon, Warszawa
 Paszkowski Wacław, Warszawa
 Pawińskie Jadwiga, Warszawa
 Pawlikowska Idalia, Kraków
 Pawlikowski Jan Gwalbert prof.,
 Lwów
 Pierling Andrzej, Warszawa
 Piotrowska Teresa, Lublin
 Połoniecki Bernard, Lwów
 Potkański Karol prof. dr., Kraków
 Procajłowicz Antoni, Kraków
 Pruszyński Zenon, Kraków
 Prüffer Józef, Warszawa
 Puszet Ludwik br., Kraków
 Puszetowa Ludwikowa br., Kraków
 Puszetówna Marya br., Kraków

Rabski Władysław, Warszawa
 Rafalska Wanda, Warszawa
 Rakowska Olga, Kraków
 Rembowski Aleksander, Warszawa
 Reymont Władysław Stanisław, Kra-
 ków
 Romerówna Helena, Karolinów, gub.
 wileńska
 Rontaler Edward, Warszawa
 Rotarski Józef, Rudzience, g. sie-
 dlecka
 Rudnicki Jan ks., Komarówka, g. sie-
 dlecka
 Rupprecht Adam, Zastawna, Buko-
 wina
 Rupprecht Zofia, Zastawna, Bukowina
 Ruszkowski Stanisław, Warszawa
 Rychliński Karol dr., Warszawa
 Rychter Tadeusz, Kraków
 Rydel Lucyan, Tonie pod Krakowem
 Rymkiewicz Bronisław, Paryż
 Supleha Antoni, Warszawa
 Sawicki Wojciech, Warszawa
 Sąga Franciszek, Sosnowice, gub.
 piotrkowska
 Serkowski Jan, Warszawa
 Sędziuk Kazimierz, Warszawa
 Sienkiewicz Henryk, Warszawa
 Sienkiewiczowa Marya, Warszawa
 Sienkiewiczówna Jadwiga, Warszawa
 Sierzputowska Zofia, Warszawa
 Sikorska Julia, Warszawa
 Simmler Edward, Petersburg
 Skórewicz Kazimierz, Baku, Kaukaz

Skórczewski Kazimierz, Halensee, Berlin
 Skrochowski Kazimierz, Kraków
 Śliwińska Michalina, Antopol, g. lubelska
 Staboszewicz Antoni, Petersburg
 Stachiewicz Piotr, Kraków
 Stanisławski Jan prof., Kraków
 Stankiewiczówna Zofia, Warszawa
 Starzewski Rudolf, Kraków
 Stecki Jan, Łańcuchów, g. lubelska
 Sternschuss Adolf dr., Kraków
 Stodolski Leon, Warszawa
 Strasburger Karol, Warszawa
 Strumiłło Tadeusz, Książniczki, gub. kielecka
 Szalkowski Władysław, Mikołajów, g. chersońska
 Szampanler Henryk, Warszawa
 Szawernowski Włodzimierz, Kronsztat
 Szczepkowski Jan, Kraków
 Szczyrba Helena, Warszawa
 Szembekowa Zygmuntova hr., Kraków
 Szołayski Alfred, Kraków
 Szyller Stefan, Warszawa
 Szymberski Piotr, Kraków
 Szymberski Apolinary, Warszawa
 Szyszyłowiczowa Anna, Lwów
 Suchodolski Stanisław, Warszawa
 Sulikowski Karol, Brooklyn, Ameryka
 Sułkowska Marya ks., Rydzyna, W. Ks. Poznańskie
 Ś. A., Kraków
 Świeykowski Emmanuel dr., Kraków
 Świętopełk-Zawadzki Józef, Warszawa

Tabęcka Zofia, Warszawa
 Taube Gustaw, Warszawa
 Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych, Warszawa
 Trenkler Teodor, Łódź
 Trojanowski Edward, Kraków
 Trojanowski Zygmunt, Warszawa
 Truskolarski Kazimierz, Kraków
 Tuch Antoni, Kraków
 Turkuł Andrzej, Warszawa
 Turski Władysław, Kraków
 Udziela Seweryn, Podgórze
 Uziembło Henryk, Kraków
 Wańkowiczowa Stefania, Śmiłowice, g. mińska
 Warchałowska Helena, Cherson
 Warchałowska Janina, Kurytyba, Parana
 Warchałowski Jerzy, Kraków
 Wasilewska Teodozya, Warszawa
 Wasilewska Marya, Warszawa
 Waslutyński Zygmunt, Warszawa
 Wejdlich Tytus, Kraków
 Weysenhoff Józef, Warszawa
 Wilczyńska Kazimiera, Warszawa
 Witkowski Zygmunt dr., Krzepice, g. piotrkowska
 Wojtyczko Ludwik, Kraków
 Wróblewski Stanisław, Moskwa
 Wyczółkowski Leon prof., Kraków
 Zaleska Marya, Warszawa
 Zamoyski Maurycy hr., Warszawa

Zaorska Zenobia, Warszawa
Zawiliński Roman prof., Tarnów
Zdziarski Kazimierz, Grotowice, g.
piotrkowska

Zielińska Stefanowa, Warszawa
Zieliński Eugeniusz, Petersburg
Żelechowski Kasper, Kraków
Żeleński Gabriel Stanisław, Kraków.

Wyciąg ze statutu Towarzystwa »Polska sztuka stosowana«.

§ 2. T-wo ma na celu szerzenie zamiłowania do polskiej sztuki stosowanej, ułatwianie jej rozwoju i wprowadzenie jej do przemysłu.

§ 6. Członkiem założycielem może zostać osoba, która znaczniejszą sumą pieniężną, najmniej 200 koron (80 rubli), przyczyni się do rozwoju Towarzystwa.

§ 12. e) członkowie zwyczajni uiszczają roczne wkładki w kwocie 10 koron (4 ruble), za co otrzymują bilet roczny.

§ 11. Każdy członek ma prawo:

- a) udziału w walnych zgromadzeniach
- b) wyboru i wybieralności do Wydziału i komisji
- c) korzystania z wolnego wstępu na wystawy
- d) ulgi lub bezpłatnego korzystania z instytucji, odczytów i wykładów
- e) udziału w rozlosowywaniu przedmiotów artystycznych.

UWAGA. Zamiast udziału w losowaniu, którego dotąd się nie urządzi, każdy członek otrzymuje bezpłatnie wydawnictwo T-wa, rocznie — dwa zeszyty.

NAKŁADEM TOW. »POLSKA SZTUKA STOSOWANA«
DRUK W. L. ANCZYCA I SP. W KRAKOWIE. 1905.